

*«Jo no sóc muntanya ni ocell
ni estrella, i percaço l'alegria»
El defalliment de la teva raça...
Robinson [JEFFERS](#)*

Idiotes no som, però sí uns resignats. Com a poble, com a treballadors, com a ciutadans. Qui ho dubta? Per higiene, no m'embolicaré amb possibles combinacions dels dos qualificatius. Tot i que, disperses i fragmentàries, ja les he penjat a les [xarxes](#) de moda, cal que breument expose ací les lectures que, d'una manera o altra, han aconseguit que els darrers dies m'interesse especialment per aquest assumpte i que intente, si més no, explicar-me'l:

1) Un bon article, [«Profetes de la corrupció»](#) (Avui-El Punt), de [Xavier Aliaga](#), que ens confessa com, recentment, en una entrevista a ràdio IB3, va haver d'evitar caure en la temptació d'usar adjectius massa fàcils envers els seus conciutadans per resumir l'absència de cost electoral en la corrupció del PP al País Valencià: *«I veges com t'ho fas per explicar-ho de forma breu sense concloure de forma palmària que els valencians, a més de meninfots, som idiotes. O pitjor: còmplices»*.

2) Una [entrevista a Juan José Millás](#), a *l'Informatiu*, en la qual l'escriptor comparava la sociopolítica valenciana amb la italiana, i optava obertament per la resignació: *«Es una situación delirante, pero es la misma pregunta que nos podríamos hacer respecto a Fabra, Francisco Camps o Rita Barberá. ¿Cómo es posible? Bueno, pues es así. Qué se le va a hacer, vivimos en este mundo»*;

3) Un antic [article de Martí Rosselló](#) sobre la resignació col·lectiva, militant, com a capacitat d'adaptació excel·lent al medi, tot arran d'unes protestes contra RENFE que s'acabaren esvaïnt, explica, a causa d'una creixent desgana ciutadana: *«Exigir que les coses canviïn és de gent inadaptada. Vista la fatalitat, només queda la rebequeria personal de dir el nom del porc al cosmos i acceptar que l'endemà estarem, amb ben poques diferències, igual»*.

4) Un [apunt de Joan Calsapeu](#), al seu blog, en el qual ens relata com el van escridassar en una llibreria a Mallorca perquè es negà a parlar l'espanyol; em descol·loca que ni l'autor ni els comentaristes empen cap dels dos termes que s'escauen per definir l'actitud de l'energumen, és a

dir, racisme o discriminació: «*De tota manera, [diu Casalpeu] ¿em permeteu un consell? No sigueu ases com jo. Si aquest sant baró vol que li parleva en espanyol, feu-li el plaer: digueu-li quatre coses en la llengua de Vargas Llosa. Pagueu el peatge...*»;

5) Un [monòleg de Roberto Saviano](#), «*La macchina del fango*», al programa *Vieni via con me* (RAI3), en el qual ha denunciat que «*la democràcia està literalment en perill*» i ha cridat, durant 29 minuts televisius seguits i amb [màxima audiència](#) a Itàlia, contra la resignació que escampen Berlusconi i la màfia;

6) Un [apunt de Josep Lluís Abad](#), qui, amb una pregunta tan retòrica com resignada, sarcàsticament qüestiona l'audiència i l'efectivitat d'una «[sàvia i alternativa conferència](#)» sobre la crisi actual, per a tot seguit denunciar –ací la contradicció, amic– la resignació que ell mateix acaba d'induir amb l'esmentada pregunta: «*Les coses no són tan complicades; alguns intenten fer que pareguen així, clavar mitges veritats a cor obert, sembrar la desídia, la desesperança*»;

7) Una citació d'[Els elefants són contagiosos](#) (1974), una obra de Manuel de Pedrolo [comentada per Montserrat Vilardosa](#) al seu blog: «*Perquè no és fidel a ell mateix aquell qui cultiva les seves febleses o posa traves a la seva creixença, sinó aquell altre que es proposa d'evidenciar la millor part d'ell mateix i, més que resignar-se, acull com un fet encoratjador i positiu la seva transformació en adult*».

En fi, supose que hi ha tanta pols que podria seguir i trobar molts més fils d'aquesta teranyina de la resignació, indispensable per al funcionament d'una societat catòlica, conservadora i burgesa, tan vigent ara [com quan](#) Pedrolo la retratava. Exemples? Resignació és el que mana ZP quan retalla drets perquè els mercats ho dicten; resignació és el que manava Pujol i ha manat Montilla perquè Madrid ho dicta; resignació és el que Camps i companyia ens dicten als valencians quan no dimiteixen. I, en fi, qui obeeix i/o calla, simplement, es resigna. Amb raó, [Vicent Terol comentava](#) al blog d'Aliaga que assumir una mena de subnormalitat col·lectiva –la idiotesa– com a malaltia congènita, causa dels nostres mals, és abandonar qualsevol intent analític dels [conflictes](#) que, vulguem o no, ens afecten. És, de fet, caure en el més cruel autodi, en la claudicació i en el racisme més absolut, perquè significa que assimilem la inferioritat que els opressors pretenen. Afortunadament, però, els resignats no són, ni de bon tros, idiotes. Són només això, resignats. Als resignats els cal una certa lucidesa quan decideixen renunciar als seus principis i drets a fi d'adaptar-se a les circumstàncies i evitar així el conflicte. La prova més evident de la seua humana intel·ligència és que arriba un punt en què cada vegada han de cercar una dosi major de lucidesa per a poder seguir adaptant-se. Resumint: qui és a la presó s'ha d'espavilar.

Amb aquest panorama, és recomanable que pobles i treballadors oprimits continuen optant per la resignació? T. W. Adorno, que va viure temps de resignació tan complicats o més que els nostres, va deixar escrit això:

La filosofia, que una vegada semblava obsoleta [extermini nazi], continua viva perquè va

deixar passar el moment d'assabentar-se precisament d'això. El judici sumari que dicta que no ha fet altra cosa que interpretar el món i mutilar-se a si mateixa per pura resignació enfront de la realitat que l'havia deteriorat, es converteix en derrota de la raó després que ha fracassat la transformació del món.

Em quede amb les paraules de l'autor del *Mecanoscrit del segon origen*: no som fidels a nosaltres mateixos si cultivem les nostres febleses. I, conscients o inconscients, alerta amb fomentar precisament allò que denunciem. Si denunciem la resignació, la desídia i la desesperança, si intentem ser-ne conscients, compte de no resignar-nos quan precisament ho estem denunciant. O com diria Brossa: «*Facilitat i felicitat són xifres / que busquen els qui canten / dins una gàbia*».